

UCHWAŁA Nr XXXVIII/218/2014
RADY GMINY BOROWIE
z dnia 18 czerwca 2014 roku

**w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Głusków
na lata 2014 - 2021”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 594 z późniejszymi zmianami)

RADA GMINY BOROWIE uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Głusków na lata 2014 - 2021” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

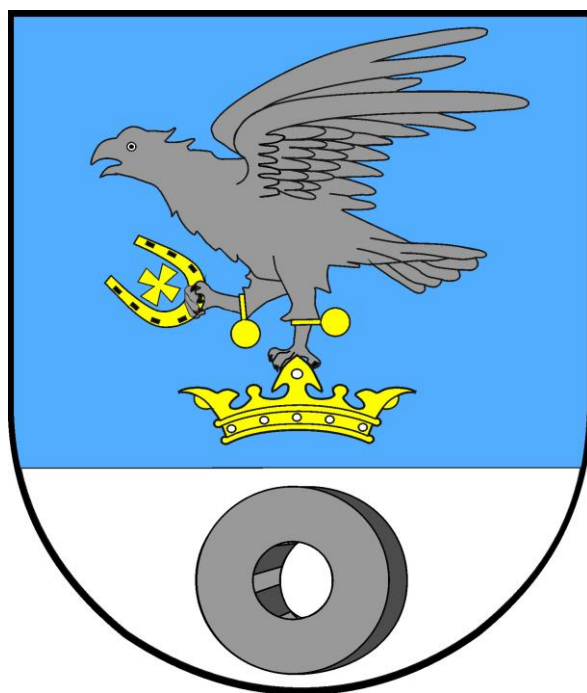
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXVIII/218/2014
Rady Gminy Borowie
z dnia 18 czerwca 2014 roku

Plan Odnowy Miejscowości Głusków

na lata 2014 - 2021

Czerwiec 2014

I. Charakterystyka miejscowości

Głosków to wieś rolnicza położona w dolinie rzeki Wilgi, prawego dopływu Wisły, w powiecie garwolińskim, w południowo-zachodniej części gminy Borowie. Graniczy z miejscowościami Wilchta, Dudka, Łętów, oraz miejscowością gminy Garwolin: Stary Puznów i miejscowościami gminy Parysów: Żabieniec i Słup. Głosków położony jest przy drodze krajowej Nr 76 Wilga – Garwolin – Łuków. Lokalizacja wsi jest korzystna z uwagi na bliskie sąsiedztwo ośrodka powiatowego w mieście Garwolinie oraz dobry dojazd do Warszawy, Siedlec i Lublina. Przez wieś przepływa rzeka Wilga, która jest cennym obszarem przyrodniczym.

Miejscowość zamieszkiwana jest przez 664 osoby na stałe zameldowane. Pod względem liczby mieszkańców oraz liczby gospodarstw domowych Głosków jest jedną z największych miejscowości w gminie. Gęstość zaludnienia wynosi 113,6 osób na 1 km². Ogólna powierzchnia miejscowości wynosi 584,1 ha co stanowi 13,8 % powierzchni gminy.

Głosków jest w całości zelektryfikowany oraz w 100% posiada sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazową. Istnieje także telefonia komórkowa i stacjonarna z możliwością dostępu do szerokopasmowego, stałego łącza internetowego.

Głosków od początku XV wieku był siedzibą szlacheckiego rodu Głoskowskich. Sto lat później, na początku XVI wieku, właścicielami Głoskowa było dwóch braci: Tomasz i Gotard oraz ich krewny, Jan. W 1576 r. dobrami tymi władali Walenty i Jan Głoskowscy oraz Stanisław i Hieronim Parysowie. Następnie dziedzicem Głoskowa Adam Hieronim. Pozostawił on trzech synów, z których Feliks (Szczęsny) Zygmunt zarządzał m.in.: Głoskowem. Następnie syn Feliksa – Józef posiadał m.in.: Głosków. Po śmierci Józefa jego dobra przejęła córka Felicjanna, która w 1713 r. wyszła za Wojciecha Wessla, starostę różańskiego. W 1746 r. właścicielem Głoskowa był Mikołaj Dłużewski. Pod koniec XVIII wieku dobra te należały do Młyńskich. W XIX wieku Głosków należał do rodziny Stalkowskich. Zarządzali nim Franciszek, następnie Ludwik Stalkowski. W drugiej połowie XIX wieku dobra te przeszły na własność rodziny Afanasiewów, którzy w 1910 r. założyli cegielnię. Przez długie lata zaopatrywała ona mieszkańców powiatu w materiał budowlany. W drugiej połowie XIX wieku w Głoskowie istniał folwark.

W okresie I Wojny Światowej, kiedy na teren powiatu garwolińskiego wkroczyły oddziały niemieckie, przejęły w administrowanie ówczesne dobra Głoskowa należące do Wasyla Afanasiewiewa. W okresie dwudziestolecia dobra Głosków należały do Joanny Czarnockiej i Arama Sukiennika, następnie do Ignacego Dmowskiego i od 1935 r., do Jerzego Talmy. W okresie okupacji niemieckiej 1939 – 1945 wioska Głosków należała do placówki w Niecieplinie. W trakcie tego okresu w wyniku odwetu za poniesione straty Niemcy spalili Głosków.

Po II Wojnie Światowej, na podstawie Ustawy z 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi, zlikwidowane zostały gminy i powołane gromadzkie rady narodowe. Taka też rada powstała od 1 stycznia 1955 r. w Głoskowie. W skład gromadzkiej rady narodowej weszły obszary dotychczasowych gromad Dudka i Głosków należących przed II Wojną Światową do Gminy Górzno. Gromada przetrwała do końca 1972 roku, czyli do kolejnej reformy gminnej, kiedy to zniesiony został podział terenów wiejskich na gromady i wieś Głosków weszła w skład utworzonej i obecnie istniejącej Gminy Borowie.

W Głoskowie istnieje Ochotnicza Straż Pożarna, która została założona 30.08.1929 roku. Przez wiele lat w okresie powojennym straż była nieczynna. Uchwała o ponownym założeniu straży zapadła na zebraniu wiejskim w 1979 r. Po wielu latach wspólnego wysiłku mieszkańców i władz gminy w 1998 roku oddano do użytku nowy budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, który jest także świetlicą wiejską. Istnieje także szkoła, o której pierwsze wzmianki pochodzą z 1917 roku. Początkowo była to szkoła prywatna, zaś od 1919 r. przeszła pod zarządek Gminy Górzno. Mieściła się w murowanym budynku przy drodze prowadzącej do wsi Dudka. Obecnie szkoła mieści się w innym budynku, który został wybudowany w 1974 roku a następnie remontowany i rozbudowywany m.in. w latach 2004 – 2009. Od 01.09.2002 r. powołany został Zespół Szkół, w skład którego obecnie wchodzi publiczne przedszkole, szkoła i gimnazjum.

W Głoskowie istnieje także murowana kaplica należąca do parafii Garwolin, którą oddano do użytku w czerwcu 1991 roku. Dnia 14 lipca 1991 r., poświęcił ją Jan Mazur, ówczesny biskup ordynariusz diecezji siedleckiej.

Od 1978 roku funkcjonuje w Głoskowie najstarszy w Polsce Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień "MONAR", założony przez Marka Kotańskiego.

Dużym problemem miejscowości jest bezrobocie, dotyczy ono szczególnie młodych ludzi. Część mieszkańców czerpie dochody z pracy zarobkowej w innych miejscowościach oraz z własnej działalności gospodarczej o charakterze handlowo-usługowym.

Istniejąca aktywna Rada Sołecka, Zespół Szkół, Ochotnicza Straż Pożarna, kaplica parafialna oraz kluby sportowe, stanowią w połączeniu z zasobami ludzkimi i potencjałem gospodarczym, doskonały punkt wyjścia w realizacji Planu Odnowy Miejscowości, który przyczyni się do podniesienia standardu życia i pracy na wsi, zwiększenia jej atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Określono zadania służące zaspokojeniu potrzeb społecznych i kulturalnych oraz rozbudzające poczucie tożsamości społeczności wiejskiej sprzyjające zachowaniu i kontynuowaniu dziedzictwa kulturowego.

Do szczególnie cennych obiektów, stanowiących o tożsamości sołectwa, zaliczyć należy:

- Zabytkowy dwór wzniesiony w I połowie XIX wieku, mieszczący się w zabytkowym parku. Obecnie w dworze znajduje się siedziba Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień "MONAR";
- Cegielnia pochodząca z początku XX wieku, w której do dnia dzisiejszego zachował się piec do wypalania cegły oraz maszynownia;
- Kaplica parafialna konsekrowana przez ks. biskupa Jana Mazura w 1991 roku, wchodząca w skład parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Garwolinie.

Aktywność i zaangażowanie społeczności Głoskowa w sprawy wsi zмага się z ciągłym niedostatkiem środków finansowych uniemożliwiających realizację wielu koniecznych zadań. Życzliwe wsparcie ze strony Urzędu Gminy jest niewystarczające. W związku z otwierającymi się możliwościami korzystania z Funduszy Unii Europejskiej postanowiono przygotować niniejszy dokument by wesprzeć starania o dofinansowanie planowanych inwestycji.

(źródło: Zbigniew Gnat-Wieteska „Dzieje parafii Garwolin 1418 - 1993”, Zbigniew Gnat-Wieteska „Dzieje Gminy Borowie”, Zespół Szkół w Głoskowie, Urząd Gminy Borowie)

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Zasoby służące odnowie miejscowości	Aktualna kondycja zasobów
A) Zasoby przyrodnicze:	<ul style="list-style-type: none">- nieskażone środowisko naturalne- las- rzeka Wilga- staw rybny- liczne tereny zielone- żyzna gleba
B) Dziedzictwo kulturowe:	<ul style="list-style-type: none">- trzy przydrożne krzyże- zespół dworsko-parkowy przy ośrodku MONAR, w tym dwór wybudowany w 1 ćw. XIX w. oraz park z początku XIX w.- 10 stanowisk archeologicznych- dawna cegielnia z początku XX wieku
C) Obiekty i tereny:	<ul style="list-style-type: none">- boisko wielofunkcyjne Orlik- plac zabaw- sala sportowa- działki pod zabudowę mieszkaniową- tradycyjne obiekty gospodarskie- liczne tereny zielone (łąki, las).
D) Infrastruktura społeczna:	<ul style="list-style-type: none">- świetlica wiejska- Ochotnicza Straż Pożarna- Zespół Szkół w tym: szkoła podstawowa, gimnazjum, przedszkole, biblioteka i świetlica szkolna- kaplica parafialna- ośrodek MONAR
E) Infrastruktura techniczna:	<ul style="list-style-type: none">- sieć wodociągowa, gazowa i kanalizacyjna- internet szerokopasmowy- telefonia stacjonarna i komórkowa- publiczna i prywatna komunikacja autobusowa- droga krajowa Nr 76 Wilga – Garwolin – Łuków oraz drogi powiatowe oraz gminne

<p>F) Gospodarka i rolnictwo:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - główne źródło utrzymania mieszkańców to praca najemna poza rolnictwem (m.in. firmy, administracja, oświata) oraz własna działalność gospodarcza głównie w zakresie handlu, usług oraz transportu. - gospodarstwa rolnicze małoobszarowe, zróżnicowane uprawowo, nieliczne gospodarstwa wielkoobszarowe i rentowne specjalizujące się w produkcji bydła mlecznego, mięsnego i drobiu.
<p>G) Kapitał społeczny i ludzki:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka - Ochotnicza Straż Pożarna - Koło Wędkarskie - kluby sportowe - Koło Gospodyń Wiejskich

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości oraz szanse rozwoju i zagrożenia

<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyste powietrze, - piękne krajobrazy, - zabytki - sieć wodociągowa, - sieć gazowa, - sieć energetyczna, - telefonia stacjonarna z możliwością dostępu do szerokopasmowego Internetu, - długie tradycje rolnicze, - dobre gleby, - aktywna i zintegrowana społeczność, - bliskość miasta powiatowego i Warszawy. - boisko Orlik - sieć kanalizacyjna - droga krajowa nr 76 	<p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apatia społeczna, - niska świadomość ekologiczna mieszkańców, - bezrobocie, - niski poziom życia wśród części mieszkańców, - niski poziom technologiczny i mała powierzchnia niektórych gospodarstw,
---	--

<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja idei społeczeństwa informacyjnego, - walory przyrodnicze, tereny zielone przy wsi, - wstąpienie do Unii Europejskiej, - rozwój przedsiębiorczości, - dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa, - fundusze unijne, - wzrost wykształcenia w szczególności ludzi młodych. 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak dostatecznych środków finansowych na inwestycje w sołectwie, - bezrobocie, - ubożenie części społeczeństwa, - niestabilność prawa.
--	--

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

1. *Remont świetlicy wiejskiej*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych oraz poprawa jakości życia mieszkańców,

przeznaczenie: społeczno – kulturalne,

harmonogram realizacji: 2014 r. – 2015 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 1 mln zł. Fundusze unijne (w tym Program Rozwoju Obszarów Wiejskich), budżet Samorządu Gminy Borowie, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego.

2. *Remont i budowa dróg gminnych*

cel: poprawa standardu i jakości dróg a także zwiększenie bezpieczeństwa osób zamieszkujących i podróżujących,

przeznaczenie: transport publiczny,

harmonogram realizacji: 2015 r. – 2021 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 800 tys. zł. Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego; fundusze unijne; budżet państwa; budżet Samorządu Gminy Borowie.

3. *Budowa chodnika i ścieżki rowerowej*

cel: poprawa bezpieczeństwa i jakości życia osób zamieszkujących i podróżujących,

przeznaczenie: transport publiczny,
harmonogram realizacji: 2015 r. – 2021 r.,
kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 100 tys. zł. Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego; fundusze unijne; budżet państwa; budżet Samorządu Gminy Borowie.

4. *Budowa zatoki parkingowej przy boisku Orlik*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych oraz poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców,
przeznaczenie: społeczne,
harmonogram realizacji: 2017 r.,
kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 300 tys. zł. Fundusze unijne; budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego; budżet państwa; budżet Samorządu Gminy Borowie.

5. *Wymiana oświetlenia ulicznego*

cel: poprawa bezpieczeństwa oraz zaspokojenie potrzeb społecznych,
przeznaczenie: społeczne,
harmonogram realizacji: 2017 r.– 2018 r.,
kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 40 tys. zł. Fundusze unijne; budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego; budżet Samorządu Gminy Borowie; budżet państwa; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW); Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

6. *Utworzenie muzeum ceglarstwa*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych oraz poprawa jakości życia mieszkańców,
przeznaczenie: społeczno – kulturalne,
harmonogram realizacji: 2017 r. – 2019 r.,
kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 1 mln zł. Fundusze unijne, Budżet Samorządu Gminy Borowie, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego.

7. *Kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej (w miarę rozwoju wsi)*

cel: Poprawa jakości wód i ich ochrona przed zanieczyszczeniami oraz poprawa warunków życia mieszkańców,

przeznaczenie: usługi dla ludności,

harmonogram realizacji: 2017 r. – 2021 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 300 tys. zł. Fundusze unijne (w tym Program Rozwoju Obszarów Wiejskich), budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, WFOŚiGW, budżet Samorządu Gminy Borowie.

8. *Poprawa bazy ośrodka MONAR*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych oraz poprawa jakości życia mieszkańców ośrodka,

przeznaczenie: społeczne,

harmonogram realizacji: 2017 r. – 2021 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 1 mln zł. Fundusze unijne, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego; budżet państwa.

9. *Zagospodarowanie ternu wokół świetlicy wiejskiej stanowiącej centrum wsi*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych oraz poprawa jakości życia mieszkańców,

przeznaczenie: społeczne,

harmonogram realizacji: 2018 r. – 2020 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 500 tys. zł. Fundusze unijne (w tym Program Rozwoju Obszarów Wiejskich), budżet Samorządu Gminy Borowie, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego.

10. *Poprawa bazy dydaktycznej szkoły poprzez modernizację budynku i jego rozbudowa o część przedszkola*

cel: zaspokojenie potrzeb społecznych,

przeznaczenie: społeczne,

harmonogram realizacji: 2019 r. – 2021 r.,

kwota końcowa i źródła jej pozyskania: 1 mln zł. Fundusze unijne, budżet Samorządu Gminy Borowie, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, budżet państwa.

V. Opis i charakterystyka obszaru przestrzeni publicznej

Przestrzeń publiczna definiowana jest na wiele sposobów. Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje przestrzeń publiczną jako „obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”. Przestrzeń publiczna to również obszar, przy którym znajdują się najważniejsze obiekty o znaczeniu społecznym, usługowym i kulturalnym, gdzie mieszkańcy i przyjezdni mają możliwość wzajemnego poznawania się, wymiany poglądów czy integracji.

W przypadku miejscowości Głusków, przestrzeń publiczna obejmuje dwa obszary usytuowane przy obiektach o charakterze społeczno-kulturalnej:

1. obszar na którym usytuowane są: świetlica wiejska; remiza strażacka; dawny punkt skupu mleka, plac parkingowy oraz przystanek autobusowy. Jest to obszar, który skutecznie integruje mieszkańców miejscowości, pomimo niezadawalającego stanu technicznego większości z wymienionych obiektów;
2. obszar w pobliżu Zespołu Szkół, w którym mieści się przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum boisko Orlik oraz kaplica parafialna. Jest to obszar, który także skutecznie integruje mieszkańców miejscowości, głównie w celu rozwijania aktywności fizycznej i edukacji a także jako miejsce kultu religijnego mieszkańców Głuskowa i okolicznych wsi.

W wyniku realizacji zaplanowanych zadań istotnie wzrośnie atrakcyjność przestrzeni publicznej Głuskowa, co prowadzić będzie do poprawy integracji społeczno-kulturalnej oraz jakości życia mieszkańców Głuskowa.

Plan Odnowy Miejscowości Głusków sporządzono na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz.U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.), oraz Instrukcji do Planu Odnowy Miejscowości, opracowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.